

Kunsten spirer i The Comeback City

TEKST ANINE KNUDSEN

DETROIT (KUNST): Detroit er kjent som USAs farligste by og har praktisk talt vært en spøkelsesby i flere tiår. Siden midt på 1900-tallet har over halvparten av befolkningen forlatt byen. Nedgangen i byens hovednæring, bilindustrien, førte til en økonomisk krise, og i 2013 ble Detroit erklært konkurs. Men byen har aldri dødd helt, og ildsjeler gir ikke opp håpet om en by som skal bli levende igjen.

Nå blir byen kalt *America's Comeback City* og virker å være på alles lepper om dagen. Lonely Planet og New York Times har byen høyt oppe på sine lister over interessante steder å besøke. I 2015 ble Detroit som den første amerikanske byen utnevnt til en UNESCO *City of Design* på grunn av sin designarv og vilje til å hjelpe frem kulturelle og kreative næringer.

Innbyggerne har en tydelig kjærlighet til og stolthet for byen, og kunsten har en spesiell tilstedevæ-

relse. Man ser forlatte bygninger omgjort til gallerier, svære utendørs installasjoner som pynter opp slitne nabolag, skrap forvandlet til skulpturparker, imponerende gatekunst, små gallerier drevet av ildsjeler, store og små kunstnerkollektiver, samfunnstransformerende kunstprosjekter ... i tillegg til større, tyngre museer og gallerier. Detroit har et levende kunstmiljø med et ønske om å bidra til forandring.

– Detroits voksende kunstsamfunn har en smittsom og stadig skiftende energi, sier Erin Pinover fra Museum of Contemporary Art Detroit (MO-CAD). – Noen av de mest innovative tanker, ideer og hendelser utspiller seg her.

En by med muligheter. Rimelige leiepriser, tilgjengelig plass og et lavere tempo har tiltrukket kunstnere fra byer som New York og San Francisco, og har bidratt til et levende miljø i Detroit. Kylie Lockwood

1 VEGGMALERI av Greg Mike i det historiske Eastern Market, laget i forbindelse med festivalen Murals in the Market. Som resten av byen er markedet fremdeles fullt av forlatte bygninger. Foto: Anine Knudsen.

2 VEGGMALERI av ekteparet Dorota og Steve Coy, som går under kunstnernavnet Hygienic Dress League. Foto: Anine Knudsen.

3 OG 4 FRA DEN årlige festivalen Sidewalk Detroit, en folkefest i byens nordvestlige nabolag. Foto: Spilt Sugar Photography.

5 KUNSTPROSJEKTET The Heidelberg Project strekker seg over flere kvartaler. Foto: Anine Knudsen.

2

1

er én av dem som ble født i Detroit, forlot byen for å finne lykken andre steder og nå har returnert for å utnytte mulighetene som kunstner i byen.

– Jeg kjøpte en bygning her i 2016, og er midt i oppussingen. Planen er å lage et sted som kombinerer bosted, studio og etter hvert et galleri. Dette er noe som hadde vært totalt umulig for meg å gjøre i New York eller San Francisco, sier Lockwood.

I tillegg til egne utstillinger og prosjekter i samarbeid med kunstnerfellesskapet Cave underverser Lockwood i fine arts på College for Creative Studies i Detroits kulturnabolag Midtown. I sommer kan man se skulpturene hennes i Simone DeSousa Gallery som ligger i området Cass Corridor, også i Midtown. Nabolaget er i dag et av de hippeste strøkene i byen, der gentrifisering har satt sine tydeligste spor med økte boligpriser og stadig nye restauranter, kafeer og butikker. Simone DeSousa var en av pionerene da hun i 2008 åpnet galleriet mens den delen av byen fremdeles var preget av vold, kriminalitet og narkotika.

– Jeg forelsket meg i Midtown og visste at hvis Detroit en dag kom seg på beina igjen, var dette stedet å være. På den tiden var små virksomheter som min viktig fordi vi var med på å ta vare på og bygge opp lokalsamfunnet, og signaliserte at dette faktisk var et sted folk ønsket å være. Og nå har jo de store investorene plutselig fattet interesse også, smiler DeSousa.

Galleriet hennes er delt opp i én del for tradisjonelle utstillinger og én del tildelt en gavebutikk, ment for en større målgruppe og de som kanskje ikke ønsker å bruke flere tusen dollar på et kunstverk.

– Vi ønsker å tilby et tilgjengelig utvalg som samtidig kan ha samleverdi, sier hun. – Ikke et vondt → 4

3

4

5

1

ord om tradisjonelle suvenirer, men vi ønsker at besøkende kan ta med seg et mer betydningsfullt minne fra Detroit. Noe med en historie, noe som viser de visuelle og kreative endringene som markerer den voksende kunstscenen i byen akkurat nå.

I Midtown finner man flere av byens viktigste kulturinstitusjoner. Detroit Artist Market, N'namdi Center for Contemporary Art, Scarab Club, Detroit Symphony Orchestra og Museum of Contemporary Art Detroit, for å nevne noen. Og selvfølgelig tungvekteren DIA – Detroit Institute of Art. Museet ble etablert i 1883 og innehar en av de største og viktigste kunstsamlinger i USA, med om lag 66 000 kunstverk fordelt på flere enn 100 gallerier. DIAs samling er svært mangfoldig, med verk fra hele verden. Her finner man alt fra van Goghs *Self-Portrait* til Diego Riveras enorme fresker som skiller Detroit's bilindustri i dens glansdager.

Kunst som transformerer nabolag. I 1986 kom kunstneren Tyree Guyton tilbake til gaten han vokste opp i, Heidelberg Street på Detroit's beryktede østkant. Det som en gang var et mangfoldig og komfortabelt arbeiderklassenabolag, var nå preget av vold, rasisme, narkotika og fattigdom, og mengder av hus sto tomme og forlatte. I stedet for å slutte seg til kriminaliteten som regjerte gatene, bestemte Guyton seg for å inspirere befolkningen til å fornye seg selv,

miljøet og samfunnet rundt seg gjennom kunst.

Guyton brukte de overgrodde hagene som gallerier og de tomme husene som lerret, og med objekter han fant rundt i byen, transformerte han flere kvartaler av nabolaget til et utendørs kunstprosjekt. *The Heidelberg Project* var født, og har siden vært et landemerke for Detroit's kunstscene. Det har vært mye kontrovers rundt prosjektet opp gjennom årene, med motstand fra det offentlige og flere påsatte branner. Prosjektet har likevel klart å bygge seg opp til å bli en institusjon i samfunnet. Guyton har gjennom kunsten satt Detroit's mange forlatte nabolag i søkelyset, noe som har ført til både diskusjon og handling. «My art is a medicine for the community. You can't heal the land until you heal the minds of the people», sier han selv om prosjektet sitt. Guyton og teamet hans arrangerer omvisninger og foredrag, og vil i løpet av året åpne et helt nytt senter som inkluderer et studio og galleri for aspirerende kunstnere, i tillegg til et område til egnet arrangementer og undervisning av samfunnets unge, fremtidig kreative ledere. Guyton vant tidligere i år den gjeve *White Columns / Shoot The Lobster Award*, en pris som årlig gis til initiativtakere som skaper muligheter for både andre kunstnere og publikum.

På andre siden av byen finner man The MBAD African Bead Museum, et utendørsgalleri og en

1 DETROIT INSTITUTE OF ARTS: Diego Riveras *Detroit Industry Murals fra 1933* viser scener fra bilproduksjonen til Ford Motor Company. Foto: Anine Knudsen.

2 MUSEUM of Contemporary Art Detroit (MOCAD) holder til i en tidligere bilforretning i hovedgaten Woodward Avenue, og tar for seg moderne visuell og litterær kunst, musikk og scenekunst.

3 GAVEBUTIKKEN Simone DeSousa **EDITION** ligger i et hundre år gammelt bygg tidligere brukt som utstillingslokale for Willys-Overland Motors krigsjeoper.

samling av afrikanske perler og andre gjenstander, opprettet i 1996 av Olayami Dabls. Detroit er en av byene i USA med høyest prosent afroamerikanere, siste måling viser at om lag 80 % av befolkningen er svart. Dabls ønsket å holde den afroamerikanske arven i live og skape rom for å snakke om og forstå den enorme kraften befolkningens afrikanske kulturarv besitter. Museet strekker seg over et helt kvartal, der hus totalt dekket av fargerik maling, biter av speil, perler og andre gjenstander lyser opp et ellers slitent nabolag.

– Jeg har brukt hovedsakelig materialene jern, stein, tre og speil i installasjonene, sier Dabls. – Dette er materialer som ikke bare er en viktig del av afrikansk historie; de snakker til alle kulturer. De binder oss alle sammen, og det er det jeg ønsker å sette fokus på. Vi er alle laget av det samme, vi er alle tilkoblet hverandre, og vi kan alle leve ved siden av hverandre.

Ved å veve sammen Afrikas robusthet med den i Detroit har Dabls skapt en kulturell institusjon besøkt av mennesker fra hele verden. Nå går museet inn i en ny fase som samfunns- og kulturleder, der det Los Angeles-baserte arkitektoniske designfirmaet Lorcan O'Herlihy Architects har involvert →

2

Det er umulig å ikke legge merke til forandringene som skjer i Detroit, og dette gjør det til et interessant sted å besøke akkurat nå.

3

EN DEL av utendørsinstallasjonene i The MBAD African Bead Museum, N'kisi Iron House. Olayami Dabls har hovedsakelig brukt materialene jern, tre, stein og speil, som han mener er en del av alle menneskers tilværelse og kobler samfunn sammen.

seg. Målet er å bevare kunsten og artefaktene, åpne et splitter nytt galleri og skape et eget område for besøkende kunstnere.

En liten storby. Det er umulig å ikke legge merke til forandringene som skjer i Detroit, og dette gjør det til et interessant sted å besøke akkurat nå. Man vil se en by i total transformasjon med store kontraster. Man blir smittet av befolkningens pågangsmot, og vil oppleve at nye kunstprosjekter og arrangementer dukker opp overalt. Det er ikke uten grunn at befolkningen er stolt av byen sin, den er spennende og lett å bli glad i.

– Detroit er en storby med en landsbyfølelse. Man kjenner naboene sine, og det er en svært dyrebare ting som du ikke nødvendigvis finner i andre store byer, sier Simone DeSousa.

– Det er en kreativ by med en bred kunstnerisk historie, et sted du kan finne mye godt samarbeid med varme mennesker som støtter hverandre. Kombinasjonen av alt dette gjør Detroit til et veldig kult sted å være og et fantastisk sted å bo. Dersom du utelukkende er ute etter trygg, ren komfort – ikke kom til Detroit. Men vil du ha en meningsfull og interessant opplevelse, er det dét denne byen kan tilby deg. ☺

KOMMENDE FESTIVALER

SIDEWALK DETROIT

3.-4. august 2018

www.sidewalkdetroit.com

Gatefestival med opptredener, installasjoner og stedskunst i byens nordvestlige nabolag. Her kan man oppleve interaktive og unike kunstverk i smug, parker, parkeringsplasser, butikkvinduer, fortau og gater. Festivalen feirer lokale kunstnere og hyller Detroit's landskap og kultur.

DETROIT MONTH OF DESIGN

1.-30. september

www.detroitdesignfestival.com

Årlig festival som feirer byens kreativitet og kunstneriske talent. Aspirerende designere og kunstnere, etablerte studier, organisasjoner og utdanningsinstitusjoner samles for å se og bli sett, og vise frem sine ferskeste arbeider og ideer. Festivalen foregår over hele byen og er en måned full av diskusjonspaneler, presentasjoner, workshops og sosiale sammenkomster.

DALLY IN THE ALLEY

8. september

www.dallyinthealley.com

Detroit's største årlige folkefest, arrangert av frivillige i Cass Corridor i kulturnabolaget Midtown. Festivalen har vært holdt første lørdag etter Labor Day siden 1977, der tusenvis av mennesker kommer for å nyte kunst, opptredener, musikk, mat og drikke.

MURALS IN THE MARKET

13.-22. september

www.muralsinthemarket.com

Festival dedikert til Detroit's voksende gatekunstscene, arrangeres i det historiske handelsmarkedet Eastern Market hver september. Festivalen har satt sitt preg på markedets gater og bygninger med over 120 veggmalier av lokale og internasjonale kunstnere. I løpet av den ti dager lange festivalen kan man oppleve blant annet gatefester, gatekunstnere i aksjon, diskusjonspaneler, omvisninger, levende musikk og fersk mat.

DITT KUNSTSENTER I BERGEN

Kunstformidling, arrangementer, innramming

BANKSY

DOLK

PÖBEL

JOY

RIP STREETART

AFK

9TRAM

FORGLEMMEGEI

FAKE

C215

REVOK

M-CITY

VICTOR ASH

CONNOR HARRINGTON

D*FACE

SPACE INVADER

SANDRA CHEVRIER

KURAR

PUSHWAGNER

MIAZ BROTHERS

ROY LICHTENSTEIN

ANDY WARHOL

KEITH HARING

MORTEN LANDMARK

CONNOR BROTHERS

DAVID SHRIGLEY

NON-CONFORMIST

MORTEN HATLEVIK

KARL-KRISTIAN JAHNSEN HUS

DAVID YARROW

MANNERAAK

VEBJØRN SAND

BJARNE MELGAARD

SVERRE BJERTNES

HÅKON BLEKEN

THOMAS KVAM

TORILD STRAY

MARIT GERALDINE BOSTAD

+++

Kunstner?

Ta kontakt for videre samarbeid!

Innramming

Vi gjør vårt ypperste for at vi skal møte dine behov og forvare kunsten på best mulig måte. Vi skreddersyr finansieringsopplegg for utstillingskunstnere.

Kunstforening?

Vi skreddersyr et salgsevent for din kunst- / bedriftkunstforening i Bergen.

Arrangement?

Vi tilrettelegger en kveld for deg og dine som du sent vil glemme! - ta kontakt for å planlegge!